НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 51-554-04-254
Дата 15 / 07 2025 г.

**ЧРЕЗ**
**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА**
**НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**
**Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА**

**ДО**
**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА**
**ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ**
**ВЪПРОСИ**
**Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА**

**УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,**

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС правя предложения за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване законопроект № 51-502-01-25 за изменение и допълнение на Закона за международния търговски арбитраж, внесен от Министерски съвет на 30.06.2025 г.

**1.** Параграф 3се изменя така:

„§ 3. Чл. 3 се изменя така:

Чл. 3. Страна в арбитражно производство може да бъде и държава или държавно учреждение.“

**2.** В § 4, относно чл. 4, се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думата „(Регистъра)“ се заличава;

б) в т. 2 думите „в чужбина“ се заменя с „извън територията на Република България“.

2. В ал. 4 думите „на арбитражите“ се заменят с „по чл. 6а“.

**3.** В § 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6а:

а) в ал. 1 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“;

б) в ал. 2 думите „без информацията, представляваща лични данни“ се заменят с „при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във

връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.)“;

в) в ал. 3 думите „чл. 4, ал. 4“ се заменят с „чл. 4, ал. 1, т. 2 и ал. 2“;

г) в ал. 4 след думата „Регистърът“ се добавя „по ал. 1“, а след думата „Регистъра“ се добавя по ал. 1;

д) в ал. 5 след думата „Регистъра“ се добавя „по ал. 1“;

е) в ал. 6:

аа) в текста преди т. 1 думите „на арбитражите“ се заменят с „по ал. 1“;

бб) в т. 1 след думата „вписване“ се добавя „или заличаване“;

вв) в т. 3 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“, а думата „листата“ се заменя със „списъка“;

гг) в т. 4 след думата „постоянна“ се добавя „арбитражна“.

ж) в ал. 8 след думата „Регистъра“ се добавя по ал. 1;

2. В чл. 6б:

а) в ал. 2 думата „листата“ се заменя със „списъка“;

б) в ал. 3:

аа) в текста преди точка 1 думата „в чужбина“ се заменя с „извън територията на Република България“;

бб) точка 2 се изменя така:

„2. имената, съответно наименованията, и адресите на страните.“;

вв) в т. 3 думите „в чужбина“ се заменя с „извън територията на Република България“.

3. Член 6г се изменя така:

„Чл. 6г. (1) Министърът на правосъдието се произнася по заявлението за вписване в 7-дневен срок с мотивирано решение. Когато не са спазени изискванията по чл. 4, 6б или чл. 6в и пропуските не бъдат отстранени в 7-дневен срок, министърът на правосъдието мотивирано отказва вписването. Отказ може да бъде постановен и когато по отношение на арбитража, чието вписване е заявено, са налице фактите и обстоятелствата по чл. 52, ал. 6 или чл. 53. Арбитраж, заличен на основание чл. 6д, ал. 1, т. 3, не може да бъде вписан отново.

(2) Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“.

4. В чл. 6д, ал. 1, т. 3 думите „чл. 52, ал. 7“ се заменят с „чл. 52, ал. 6“.

**4.** В § 7, относно чл. 11, се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 относно ал. 2 накрая се добавя „както и когато е арбитър към чуждестранна арбитражна институция или е арбитър по спор по чл. 4, ал. 2.“

2. В т. 2, относно ал. 3, думата „Ако“ се заменя с „В случай че“, а думата „листата“ се заменя със „списъка“.

3. В т. 3, относно ал. 4, в т. 6 накрая се добавя „и професионализъм“.

4. В т. 5, относно ал. 5, думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“.

**5.** В § 8, т. 1 се правят следните изменения:

1. В б. „а“ думата „назначи“ се заменя с „избере“.

2. Буква „б“ се изменя така:

„б) в т. 3 думите „органа по предходната точка“ се заменят с „органите по т. 2“.

**6.** В § 11, т. 3 относно чл. 32, ал. 7 се изменя така:

„(7) Когато опитите за връчване на исковата молба или на съобщението за насрочване на първото открито арбитражно заседание са неуспешни, включително чрез прилагане на ал. 4 и 5, по искане на ищеца се прави нов опит за връчване в срок до три месеца от последния опит или делото се прекратява по негово искане. При прекратяване на делото поради невъзможност да бъде призован ответникът, ищецът има право да предяви иска пред компетентния съд.“

**7.** В § 13, относно чл. 41, ал. 3, думите „в чужбина - Регистъра“ се заменят с „извън територията на Република България – Регистъра по чл. 6а.“.

**8.** В § 14, т. 2 относно чл. 46а, ал. 3, думите „за срок до“ се заличават.

**9.** В § 15, т. 2, относно чл. 47, ал. 2, в т. 1 след думата „Регистъра“ се добавя „по чл. 6а“.

**10.** Параграф 18 се изменя така:

§. 18. В чл. 51 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо след думите „влязлото в сила“ се добавя „и обявено“;

б) създава се изречение трето: „Когато длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България, изпълнителен лист въз основа на влязлото в сила арбитражно решение се издава от Софийския градски съд.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Окръжният съд прави служебна проверка в Регистъра по чл. 6а на арбитражите и в електронното досие на делото за установяване на обстоятелствата по чл. 41, ал. 3 и чл. 47, ал. 2, както и за връчване на решението на длъжника по изпълнението.

(3) Електронно копие от разпореждането, с което съдът отказва издаване на изпълнителен лист въз основа на арбитражно решение, се изпраща на министъра на правосъдието.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и накрая се добавя „като молбата се предявява пред Софийския градски съд.“.

4. Досегашната ал. 3 се отменя.

**11.** В § 20, т. 2, относно чл. 52, ал. 6, в изречение първо след думите „от арбитри“ се добавя „или когато институцията, към която е учреден арбитражът, не поддържа условията за създаване на арбитраж по чл. 4, ал. 3 или чл. 46а.“

**12.** Параграф 21 се изменя така:

§ 21. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

(1) Арбитър, който постанови решение по спор, който не може да бъде разглеждан от арбитраж по силата на чл. 19, ал. 1 ГПК и решението е обявено за нищожно на това основание от Върховния касационен съд, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. На арбитражния съд, съответно на юридическото лице, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 25 000 лв.

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

(2) Арбитър, който постанови решение, без да е вписан в Регистъра по чл. 6а по реда на чл. 6б, ал. 1, т. 5 или ал. 2 и 3, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв. На юридическото лице със седалище в Република България,

към което е учреден арбитражът, се налага имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв.

(3) Когато арбитраж не изпълнява изискванията на чл. 46а или чл. 51, ал. 2, на юридическото лице със седалище в Република България, към което е учреден, се налага имуществена санкция от 5000 до 50000 лв.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

(3) При повторно нарушение глобите или имуществените санкции по ал. 1 - 3 са в трикратен размер.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5“.

**13.** В § 22, т. 2, относно § 1а се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „в чужбина“ се заменят с „извън територията на Република България“.

2. Създава нова т. 2:

„2. „Търговски спор“ е спор по смисъла на чл. 365, т. 1-3 от Гражданския процесуален кодекс.“

3. Досегашната т. 2 стават т. 3 и в нея думата „Видеоконференция“ се заменя с „Видеоконферентна връзка“.

4. Досегашната т. 3 става т. 4.

5. Досегашната т. 4 става т. 5 и се изменя така:

„5 „Предприемач“ е лице по смисъла на чл. 760а от Търговския закон.

6. Досегашните т. 5 и 6 стават съответно т. 6 и 7.

7. Досегашната т. 7 става съответно т. 8 и в нея думите „извършени в продължение“ се заменят с „в продължение“.

8. Досегашните т. 8 става съответно т. 9.

**14.** Параграф 24 се изменя така:

§ 24. (1) В четиримесечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“:

1. Министерският съвет приема измененията и допълненията в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г. (обн., ДВ, бр. 71 от 1992 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1992 г., бр. 32 и 64 от 1993 г., бр. 45 и 61 от 1994 г., бр. 15 от 1996 г., бр. 2, 28 и 36 от 1997 г.,

бр. 20 от 1998 г.; попр., бр. 24 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 95 от 1998 г., бр. 14 от 2000 г.; Решение № 798 на Върховния административен съд от 2001 г. - бр. 19 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 89 от 2001 г., бр. 83 от 2002 г., бр. 66 от 2003 г.; Решение № 295 на Върховния административен съд от 2004 г. - бр. 6 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 69 от 2004 г., бр. 94 от 2005 г., бр. 35, 75 и 105 от 2006 г., бр. 75 от 2007 г., бр. 22 от 2008 г., бр. 39 и 77 от 2009 г., бр. 30 от 2011 г., бр. 98 от 2012 г., бр. 88 от 2013 г., бр. 35 от 2017 г., бр. 20 от 2022 г., бр. 63 от 2023 г., бр. 25 от 2024 г. и бр. 34 от 2025 г.) произтичащи от този закон.

2. Министерският съвет приема изменения и допълнения в Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, приета с ПМС № 38 от 27.02.2008 г. (обн. ДВ. бр.22 от 28 Февруари 2008г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 12 Март 2013г., изм. ДВ. бр.35 от 2 Май 2017 г.).

(2) Министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 6а, ал. 5 и създава Регистъра по чл. 6а.

**15.** Създава се нов § 28:

„§ 28. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г.; изм., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 43 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г., бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 62 от 2022 г., бр. 11, 48, 66, 69, 84, 86 и 108 от 2023 г., бр. 18 и 67 от 2024 г. и бр. 6 от 2025 г.) в чл. 372, ал. 1 се създава т. 7:

„7. проверява законосъобразното учредяване и дейността на арбитражите по Закона за арбитража.“

**16.** Създава се § 29.

§ 29. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г., бр. 68, 98 и 110 от 2020 г., бр. 9 и 15 от 2021 г., бр. 15, 62 и 102 от 2022 г., бр. 11, 66, 80, 85 и 102 от 2023 г. и бр. 39 от 2024 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. – бр. 57 от 2024 г.; изм., бр. 67 от 2024 г. и бр. 26 от 2025 г.) в чл. 405, ал. 5 думите „международния търговски арбитраж“ се заменят с „арбитража“.

**17.** Досегашният § 28 се преномерира и в него думите „и § 21, т. 2“ се заменят с „§ 21, т. 2 и § 28“.

ВНОСИТЕЛ:

Анна Александрова
Ива Назарова
Иван Митев
Георги Иванов